

شرکت های تضامنی

کلیات شرکت های تجاری در ایران

واحدهای اقتصادی به طور کلی به دو دسته تقسیم می شود

}	1-انتفاعی	واحد تجاری انتفاعی:تجاروانواع شرکت ها
	2-غیرانتفاعی	واحدغیرتجاری انتفاعی:دفاترحقوقی وموسسات حسابرسی

1-حقیقی:به تک تک اعضای جامعه شخص حقیقی گویند یعنی ذات طبیعی

2-حقوقی:کلیه حقوق تکالیفی است که قانون برای شخصیت حقیقی افراد تعیین

کرده،دارای ذات قانونی اند

شرکت چیست؟

اجتماع دو یا چند نفر که هر یک امکاناتی از قبیل وجه نقد ماشین آلات وسایل ...با خود به درون اجتماع مذکور آورده به منظور کسب سود فعالیت مشترکی را انجام داده و منافع را به نسبت های معین تقسیم می کنند.

به موجب قانون مدنی شرکت چیست؟

به موجب قانون مدنی شرکت عبارت است از اجتماع حقوق مالکین متعدد در شیء واحد به نحو اشاعه افراد تشکیل دهنده شرکت را شریک یا سهامدار گویند.

مراحل ومدارک ثبت شرکت در ایران:

در ایران شرکت ها باید در اداره ثبت شرکت ها وموسسات تجاری به ثبت برسند.

شرکت ها یا با توجه به قانون مدنی یا با توجه به قانون تجارت به ثبت می رسند.

1- شرکت هایی را که با توجه و تحت مقررات قانون تجارت به ثبت برسند را شرکت های اختیاری گویند.

2- شرکت هایی را که با توجه به قانون مدنی ایجاد می شوند شرکت قهری یا اجباری گویند.

مورد بحث کتاب ما در مورد شرکت های اختیاری که طبق قانون تجارت تعریف شده می باشد.
شرکت های تضامنی:

شرکتی است که تحت نام مخصوص برای امور تجاری بین دو یا چند نفر با مسئولیت تضامنی تشکیل می شود یعنی اگر دارایی های شرکت برای تکافوی قروض شرکت را ندهد هر یک از شرکا مسئول پرداخت تمامی قروض شرکت هستند. و هر قراردادی بر خلاف این بین شرکا بسته شود در مقابل دیگران هیچ اهمیتی ندارد و کان لم یکن خواهد بود.

در اسم شرکت هم باید حتما نام یکی از شرکا ذکر شود.

تشکیل شرکت تضامنی:

یک شرکت تضامنی و فنی تشکیل می شود که اولاً شرکت نامه مطابق قانون تنظیم شده باشد ثانیاً تمام سرمایه نقدی و غیر نقدی تقویم و تسلیم شده باشد (پرداخت)
هر قسمت از سرمایه شرکت در شرکت تضامنی را سهم الشریکه گویند.

شرکت نامه:

قرار دادی است که به صورت کتبی تنظیم و حاوی توافقات انجام شده بین شرکا قبل از ثبت شرکت می باشد .

رکن اصلی هر شرکت و زیر بنای شرکت ، شرکت نامه می باشد .

به هیچ وجه قابل تغییر نیست مگر آنکه در مورد تغییرات در مفاد شرکت نامه کلیه شرکا رضایت داشته باشند. شرکت می بایست در اداره ثبت شرکت ها به ثبت برسد و حاوی اطلاعات زیر می باشد.

1- نام مرکز اصلی شرکت 2- موضوع و مدت فعالیت 3- مشخصات شرکا و نشانی 4- سرمایه شرکت اعم از نقدی و غیر نقدی 5- مقررات مربوط و تقسیم سود 6- مقررات مربوط به فسخ و فوت شرکا 7- تعیین حدود اختیارات و وظایف شرکا
ویژگی های شرکت های تضامنی:

1- مسئولیت نامحدود شرکا در مقابل تعهدات شرکت

2- عمر محدود شرکت

3- مالکیت مشاع در دارایی ها

4- انحلال شرکت

عملیات حسابداری ثبت سرمایه در شرکت تضامنی

1- چنان چه سرمایه به صورت نقدی پرداخت گردد ثبت زیر انجام می گیرد

وجوه نقد**

سرمایه الف**

سرمایه ب**

مثال :

آقای جوادی و فرهادی به ترتیب با پرداخت 1500/000 و 1700/000 ریال نقدی به حساب بانک، شرکت تضامنی تشکیل داده اند در این حالت برای نسبت سرمایه در دفاتر خواهیم داشت :

بانک 3/200/000

سرمایه جوادی 1/500/000

سرمایه فرهادی 1/700/000

2- چنان چه قسمتی از سرمایه به طور نقد و قسمتی به صورت غیر نقد (آورده غیر نقدی) باشد نخست دارایی غیر نقدی ارزیابی می شوند و سپس ثبت آن در دفاتر انجام می گیرد .

دارایی غیر نقدی**

وجوه نقد * *

سرمایه الف**

سرمایه ب**

مثال :

آقایان الف و ب برای تشکیل شرکت تضامنی الف و شرکا جهت سرمایه گذاری در شرکت، دارایی های زیر را ارائه نموده اند.

نام دارایی	الف	ب
وجه نقد	1/000/000	750/000
اثاثه	2/000/000	1/000/000
زمین	-----	1/000/000
وسایل نقلیه	1/000/000	-----
جمع	4/000/000	2/750/000

برای ثبت سرمایه در دفاتر شرکت به طریق زیر عمل می کنیم .

بانک 1/750/000

اثاثه 3/000/000

زمین 1/000/000

وسایل نقلیه 1/000/000

سرمایه الف 4/000/000

سرمایه ب 2/750/000

3- در برخی موارد ممکن است شرکت تضامنی از تبدیل دو یا چند تجارتخانه یا بنگاه یا فروشگاه تشکیل شود یعنی علاوه بر دارایی های بنگاههای مذکور، بدهی های آنها نیز به شرکت جدید منتقل می شود . که در این صورت دارایی ها و بدهی های مذکور در دفاتر شرکت ثبت می شوند و مابه التفاوت آنها به حساب سرمایه ی شرکت منظور می گردد.

مثال : آقایان علوی و نظری هر کدام دارایی یک فروشگاه می باشند . آنها تصمیم به تشکیل شرکت تضامنی علوی و شرکا گرفته اند . وسایل انتقال حساب های آنها در دفاتر شرکت تضامنی جدید این محاسبات ثبت می گردد.

شرح	فروشگاه علوی	فروشگاه نظری	جمع
وجه نقد	2/000/000	5/000/000	7/000/000
حسابهای دریافتنی	1/000/000	-----	1/000/000
موجودی کالا	500/000	1/000/000	1/500/000
اثاثه	1/500/000	2/500/000	4/000/000
زمین	-----	2/000/000	2/000/000
حسابهای پرداختنی	2/000/000	4/500/000	6/500/000

برای محاسبه ی سرمایه هر شریک ابتدا دارایی های شریک را جمع کرده و سپس بدهی های آن را جمع می کنیم. ما به التفاوت این به حساب سرمایه می رود.

$$\text{سرمایه علوی} = (2/000/000 + 1/000/000 + 500/000 + 1/500/000) - (2/000/000) = 3/000/000$$

$$\text{سرمایه نظری} = (500/000 + 1/000/000 + 2/500/000 + 2/000/000) - (4/500/000) = 6/000/000$$

بانک 7/000/000

حسابهای دریافتنی 1/000/000

موجودی کالا 1/500/000

اثاثه 4/000/000

زمین 2/000/000

حسابهای پرداختنی 6/500/000

سرمایه علوی 3/000/000

سرمایه نظری 6/000/000

4- چنانچه دارایی ها و بدهی های مذکور مورد ارزیابی قرار گیرد، سپس شرکت تضامنی تشکیل گردد با توجه به مثال قبل موارد زیر مورد ارزیابی قرار گرفت.

1- موجودی کالا فروشگاه علوی 1/000/000 ریال و اثاثه آن 1/400/000 ریال مورد ارزیابی قرار گیرد.

2- موجودی کالای فروشگاه نظری 1/200/000 ریال و زمین آن 2/300/000 ریال مورد ارزیابی قرار گیرد.

با بدهکار کردن دارایی های ارزیابی شده و بستانکار کردن بدهی ها و ذخائر به قیمت ارزیابی و همچنین بستانکار کردن سرمایه شریک (ما به التفاوت دو رقم فوق) ثبت زیر انجام می گیرد.

بانک 7/000/000

حسابهای دریافتی 1/000/000

موجودی کالا 2/200/000

اثاثه 3/900/000

زمین 2/300/000

حسابهای پرداختی 6/500/000

سرمایه علوی 3/400/000

سرمایه نظری 6/500/000

$3/400/000 = (2/000/000 + 1/000/000 + 1/000/000 + 1/400/000) - (2/000/000)$ = سرمایه علوی طبق ارزیابی

$6/500/000 = (5/000/000 + 1/200/000 + 2/500/000 + 2/300/000) - (4/500/000)$ = سرمایه نظری طبق ارزیابی

تقسیم سود در شرکت های تضامنی

تقسیم سود به نسبتی که در شرکتنامه ذکر شده بین شرکا تقسیم می شود و چنانچه در شرکتنامه صحبتی به عمل نیامده باشد، تقسیم سود به نسبت سهم الشرکه شرکا صورت می پذیرد.

پس:

1- توافق شرکا و درج شرکتنامه در غیر این صورت 2- به نسبت سهم الشرکه

طبق قانون مالیاتهای مستقیم، مالیات بر درآمد شرکت های تضامنی در صورت وجود سود با نرخ 25% سود خالص محاسبه و منظور می شود.

در صورت زیان :

اگر در نتیجه ضررهای وارده سهم الشرکه شرکا کم شود مادام که این کمبود جبران نشده باشد تادیه هر نوع منفعت به شرکا ممنوع است .

(یعنی وقتی شرکت زیان ده باشد تاوقتی از محل سودهای آتی جبران نشود این زیان شرکت حق ندارد هیچ سودی به شرکا بپردازد)

در صورت داشتن زیان حق توزیع هیچگونه پاداش به حساب شرکا را نداریم

مثال:

آقایان الف و ب و ج شرکای شرکت تضامنی الف و شرکا می باشند. سرمایه آنها به ترتیب 5/000/000، 3/000/000، 2/000/000 ریال می باشد. چنانچه سود خالص شرکت 5/000/000 ریال باشد.

مطلوب است: انجام محاسبات و ثبت های لازم به تاریخ 85/12/28

تقسیم سود پس از احتساب 5% بهره سرمایه اختصاص 200/000 ریال و پاداش به الف 100/000 ریال پاداش به ج و تقسیم باقی مانده سود به نسبت (1،1،2)

$$5/000/000 \times 25\% = 1/250/000 \text{ ذخیره مالیات بر درآمد}$$

$$5/000/000 - 1/250/000 = 3/750/000 \text{ سود خالص پس از کسر مالیات}$$

$$5/000/000 \times 5\% = 250/000 \text{ بهره سرمایه الف}$$

$$3/000/000 \times 5\% = 150/000 \text{ بهره سرمایه ب}$$

$$2/000/000 \times 5\% = 100/000 \text{ بهره سرمایه ج}$$

$$200/000 + 100/000 = 300/000 \text{ پاداش شرکا}$$

$$100/000 + 150/000 + 250/000 = 500/000 \text{ بهره شرکا}$$

$$3/750/000 - 500/000 = 3/250/000$$

$$3/250/000 - 300/000 = 2/950/000 \text{ مابقی سود}$$

$$1 + 1 + 2 = 4$$

$2/950/000 \times$

$$1/4 = 737/500$$

$$1/4 = 737/500$$

$$2/4 = 1/475/000$$

(1) خلاصه سود و زیان 5/000/000

تقسیم سود و زیان 5/000/000

(2) تقسیم سود و زیان 1/250/000

نخیره مالیات بر درآمد 1/250/000

(3) تقسیم سود و زیان 500/000

جاری الف 250/000

جاری ب 150/000

جاری ج 100/000

(4) تقسیم سود و زیان 300/000

جاری الف 200/000

جاری ج 100/000

(5) تقسیم سود و زیان 2/950/000

جاری الف 737/500

جاری ب 737/500

جاری ج 1/475/000

صورت وضعیت تقسیم سود

شرح	الف	ب	ج	جمع
سود خالص پس از کسر مالیات کسر می شود: بهره سود	250/000	150/000	100/000	3/750/000 (500/000)
سود پس از کسر بهره سرمایه سهم سود هر یک از شرکا(پاداش)	200/000		100/000	3/250/000 (300/000)
سود خالص پس از کسر پاداش سهم باقی مانده سود به شرکا	737/500	737/500	1/475/000	2/950/000 (2/950/000)
کل دریافتی هر شریک	1/187/500	887/500	1/675/000	0
	سود خالص پس از کسر مالیات 3/750/000			

حالت دیگر:

در صورتی که شرکت دارای زیان باشد. چون شرکت زیان دارد از نظر حسابداری زیان شرکت در بدهکار حساب تقسیم سود و زیان انباشته می شود. و این حساب در ترازنامه به عنوان کاهش سرمایه شرکت خواهد بود. بنابراین عمل تقسیم سود به علت داشتن زیان صورت نمی گیرد ولی پاداش - حق الزحمه و بهره سرمایه شرکا به آنان تعلق می گیرد.

مانند مسئله 3 و 7 کتاب درسی صفحه 36 و 37 کتاب درسی

در صورت زیان: زیان به حساب تقسیم سود و زیان بدهکار – خلاصه سود و زیان بستانکار می گردد.

تقسیم سود و زیان **

خلاصه سود و زیان **

بابت انتقال زیان به حساب تقسیم سود است .

برای انتقال بهره سرمایه شرکا به جاری شرکا

تقسیم سود و زیان **

(پاداش) جاری الف **

(حقوق) جاری ب **

تقسیم سود و زیان	
	مانده
	**
	**
	**

همینطور که می بینید سود و زیان هر حال بدهکار است پس مانده حساب تقسیم سود و زیان به ترازنامه انتقال می یابد.
زیان انباشته به عنوان کاهنده سرمایه می باشد.

تغییرات ساختار مالکیت در شرکت تضامنی

حال زمانی اتفاق می افتد که سرمایه شرکت دچار تغییراتی می شود. ساختار سرمایه فقط به دو دلیل قابل تغییرات است.

- 1- ورود شریک جدید به شرکت
- 2- خروج شریک از شرکت

تذکر مهم: هر نوع تغییر در ساختار مالکیت منوط به رضایت کلیه شرکا و مقررات تعیین شده در شرکتنامه و به ثبت شرکتها و موسسات غیر تجاری می باشد.

سپس ورود شریک جدید به دو حالت صورت می پذیرد:

1- ورود شریک جدید با افزایش سرمایه :

1- بدون تجدید ارزیابی

2- با تجدید ارزیابی

(دارای مراعی است که یا بیشتر از ارزش دفتری ارزیابی می شوند یا کمتر از ارزش دفتری)

1- ورود شریک جدید یا پرداخت مبلغی معادل سرمایه تعیین شده

2- ورود شریک جدید یا پرداخت مبلغی کمتر از سرمایه تعیین شده

3- ورود شریک جدید یا پرداخت مبلغی بیشتر از سرمایه تعیین شده

2- ورود شریک جدید از طریق خرید همه یا بخشی از سهم شرکتها شرکای قبلی

مبادله شریک جدید با شرکای قبلی است: یعنی در این حالت سرمایه شرکت تغییر نمی کند. یعنی سرمایه شرکت قبل از ورود شریک و بعد از آن یکسال و برابر است. حفظ یک شخص جدید همه یا بخشی از سرمایه شریک یا شرکای قبلی را خریداری می کند و به عنوان شریک جدید پذیرفته می شود.

مثال: حسینی و اکبری به ترتیب با سرمایه ای معادل 5/000/000 و 3/000/000 ریال شرکای شرکت تضامنی هستند با توافق شرکا، تقوی با پرداخت مبلغ 3/000/000 ریال به حسینی 50% سرمایه وی را خریداری و به عنوان شریک جدید وارد شرکت می شود.

مطلوبست ثبت رویداد: $5/000/000 \times 50\% = 2/500/000$

سرمایه حسینی (شریک واگذارنده) 2/500/000

سرمایه تقوی (شریک جدید) 2/500/000

مرحله اول : که ورود شریک جدید با افزایش سرمایه بدون تجدید ارزیابی و ورود شریک با پرداخت معادل سرمایه تعیین شده بود.

مثال : الف) شرکای شرکت تضامنی حسینی و شرکا موافقت کردند آقای امیری به عنوان شریک جدید وارد شرکت شود و بابت سهم سرمایه ی خود که مبلغ 7/000/000 ریال می باشد.

ساختمان خود را به شرکت واگذار و باقیمانده مبلغ سرمایه را نقدا به حساب بانکی شرکت واریز نماید

کارشناس تعیین شده از طرف شرکا ارزش ساختمان ایشان را 4/000/000 ریال تعیین کرد و بقیه سرمایه به حساب بانکی واریز گردید. مطلوبست ثبت عملیات مربوط به ورود آقای امیری به شرکت .

ساختمان 4/000/000

بانک 3/000/000

سرمایه امیری 7/000/000

مرحله دوم : ورود شریک جدید با فرض پرداخت مبلغی کمتر از سرمایه تعیین شده بود.

ممکن است شرکا موافقت کنند برای جلب همکاری و مشارکت شخصی بخصوصی ،ایشان مبلغی را به شرکت بپردازد ولی سرمایه وی به مبلغی بیش از مبلغ پرداختی اوست .

چون شرکا به دنبال دستیابی به منافع آتی بیشتر شرکت خواهند بود.

پس بخشی از سرمایه وی را خود متقبل و تادیه می نمایند، این ما به التفاوت که طبق توافق شرکای قبلی است، به حساب شرکای قبلی منظور شود.

مثال :

آقایان سامان و حامد شرکای شرکت تضامنی سامان و شرکا می باشد و به نسبت 2 و 1 در سود و زیان سهام هستند. آن ها موافقت کردند محسن به عنوان شریک جدید وارد شرکت گردد و مبلغ 2/000/000 ریال نقدا به حساب بانکی شرکت واریز کند و سرمایه ی وی 3/500/000 ریال در نظر گرفته شود.

$3/500/000 - 2/000/000 = 1/500/000$ تفاوت مبلغ پرداختی و سرمایه ی محسن

$1 + 2 = 3$ جمع نسبت ها

$$1/500/000 \times \left\{ \begin{array}{l} \text{سهام حامد از کسری سرمایه محسن } 1/3 = 500/000 \\ \text{سهام سامان از کسری محسن } 2/3 = 1/000/000 \end{array} \right.$$

2/000/000 بانک (1/2)

حساب جاری سامان 1/000/000

حساب جاری حامد 500/000

سرمایه محسن 3/500/000

مرحله سوم: ورود شریک جدید با فرض پرداخت مبلغی بیشتر از سرمایه تعیین شده در این مرحله شریک جدید باید مبلغی بیشتر از سرمایه تعیین شده پرداخت کند. هر یک از شرکا به نسبت تقسیم سود، مبلغ اضافی پرداختی شریک جدید را به حساب جاری خود (شرکای قدیم) واریز می کنند.
مثال:

آقایان علی و حسن شرکای تضامنی علی و شرکا می باشند و به طور مساوی در سود و زیان سهیم هستند آنها موافقت می کنند حسین با پرداخت 5/000/000 ریال وارد شرکت شود و در 1/3 سود و زیان شرکت سهیم شود ولی سرمایه متعلق به وی 4/000/000 ریال در نظر گرفته شود.
مطلوب است: ثبت مربوط به ورود شریک جدید

اضافه پرداختی حسین $5/000/000 - 4/000/000 = 1/000/000$

$$1/000/000 \times \left\{ \begin{array}{l} 1/2 = 500/000 \\ 1/2 = 500/000 \end{array} \right.$$

بانک 5/000/000

سرمایه حسین 4/000/000

جاری علی 500/000

جاری حسن 500/000

حالت دوم :

ورود شریک جدید با تجدید ارزیابی دارایی ها و بدهی ها

ممکن است در زمان ورود شریک جدید ارزش دفتری دارایی ها و بدهی ها مورد توافق شرکا نباشد . در این حالت دارایی و بدهی توسط کارشناس رسمی دادگستری مورد ارزیابی مجدد قرار می گیرد . ولی قبل از ورود شریک جدید میان صورتهای مالی را تهیه می کنند و سود و زیان های تقسیم نشده را بین شرکای قبلی توزیع می کنند.

ضمناً در صورت شناسایی سرقتی باید آن را ثبت و نتیجه این تجدید ارزیابی را به حساب شرکای قبلی منتقل نمود.

مراحل حسابداری تجدید ارزیابی :

- 1- اول یک حساب به نام تجدید ارزیابی در دفاتر ایجاد می گردد.
- 2- اگر دارایی ها بیشتر از ارزش دفتری ارزیابی شود . مازاد آن به حساب تجدید ارزیابی منتقل می شود.

دارایی مربوطه **

تجدید ارزیابی **

(افزایش دارایی)

3- اگر دارایی‌ها کمتر از ارزش دفتری ارزیابی شود. اختلاف حاصل به حساب تجدید ارزیابی منتقل می‌شود.

تجدید ارزیابی **

حساب دارایی مربوطه **

(کاهش دارایی)

4- اگر دارایی ارزیابی شده یک دارایی ثابت بود مثل (ساختمان، اثاثه، ...) استهلاک انباشته آن به حساب دارایی ثابت مربوطه منتقل می‌شود و از حسابها حذف می‌شود.

استهلاک انباشته دارایی ثابت **

دارایی ثابت مربوطه **

(حذف استهلاک انباشته)

5- اگر دارایی ارزیابی شده حساب‌های دریافتی باشد و دارای ذخیره مطالبات مشکوک الوصول باشد این ذخیره با انتقال به حساب تجدید ارزیابی حذف می‌گردد.

حساب ذخیره مطالبات مشکوک الوصول **

تجدید ارزیابی **

6- اگر حساب دریافتی ارزیابی نشود و قرار بر این باشد که برای آن ذخیره مطالبات مشکوک الوصول منظور شود. به میزان درصد گفته شده ذخیره در نظر گرفته می‌شود.

حساب تجدید ارزیابی **

ذخیره مطالبات مشکوک الوصول **

7- اگر بدهی های شرکت ارزیابی شود. ارزش دفتری با مبلغ ارزیابی شده به حساب تجدید ارزیابی منتقل می گردد.

حساب بدهی ها **

تجدید ارزیابی **

(بابت کاهش ارزش بدهی ها)

تجدید ارزیابی **

حساب بدهی ها **

(بابت افزایش ارزش بدهی ها)

8- بابت تجدید ارزیابی هزینه هایی پرداخت می گردد اگر قرار باشد این هزینه ها را شریک جدید بپردازد (بر اساس توافق شرکا) ثبتي بابت آن در دفاتر صورت نمی گیرد. ولی اگر پرداخت این هزینه ها بر عهده شرکای قدیمی باشد این ثبت را می زنیم.

تجدید ارزیابی **

موجودی نقد **

(بابت پرداخت هزینه ها)

9- پس از تمام شدن مراحل حساب تجدید ارزیابی را مانده گیری کرده و به حساب مانده شرکای قبلی منتقل می شود. (2 حالت دارد یا تجدید ارزیابی مانده بدهکار دارد که نشان دهنده زیان است)

سرمایه شرکای قبلی **

تجدید ارزیابی **

(الف : صو

تجدید ارزیابی مانده بستانکار داشته باشد که نشان دهنده سود است .

تجدید ارزیابی **

سرمایه شرکای قبلی **

(ب: در صورت داشتن مانده بستانکار تجدید ارزیابی)

مسئله :

الف و ب شرکای شرکت تضامنی الف و شرکا می باشند و نسبت 3 و 2 در سود و زیان سهیمند . توافق

کردند که ج وارد شرکت شود و در $1/4$ سود و زیان سهیم گردد

مطلوب است : محاسبه سهم شرکای قدیم پس از ورود شریک جدید

باقی مانده سود و زیان بعد از ورود شریک جدید = سهم شریک جدید - کل سود و زیان شرکت (برابر با 1)

$$1 - 1/4 = 3/4$$

$$3/4 \times \begin{cases} 2/5 = 6/20 \\ 3/5 = 9/20 \end{cases}$$

$$1/4 \times 5/5 = 5/20$$

سهم شریک جدید

به خاطر اینکه هم مخرج شود با شرکای قبلی

مسئله :

بهادری و مرندی در تاریخ 13./3/15 شرکت تضامنی بهادری و شرکا را با سرمایه ی مساوی 3/000/000 ریال (هر شریک) تشکیل داده اند .

در تاریخ 13./6/20 آقای امیری با پرداخت مبلغ 6/000/000 ریال به صندوق وارد شرکت شد و مقرر گردید نامبرده در 2/3 سرمایه و سود شریک سهیم باشد.

مطلوب است :

ثبت عملیات حسابداری و نحوه محاسبه حق السهم شریک جدید .

$$3/000/000 + 3/000/000 + 6/000/000 = 12/000/000$$

$$12/000/000 \times 2/3 = 8/000/000 \text{ سهم الشرکه شریک جدید}$$

$$8/000/000 - 6/000/000 = 2/000/000 \text{ کسری سرمایه ی امیری}$$

سرمایه شرکای قبلی

$$2/000/000 \div 2 = 1/000/000 \text{ پرداختی هر یک از شرکا}$$

3/15)صندوق 6/000/000

جاری شرکای بهادری 1/000/000

جاری مرندی 1/000/000

سرمایه امیری 8/000/000

خروج شریک از شرکت :

در صورتی که یک یا چند نفر از شرکا مایل به همکاری با شرکت نباشند و یا به هر دلیل دیگر تصمیم به کناره گیری از شرکت بگیرند، با رعایت موارد قانونی پیش بینی شده می توانند از شرکت خارج شوند .

تذکر :

هیچ یک از شرکا حق ندارند بدون رضایت سایر شرکا سرمایه خود را به دیگری واگذار کند یا از شرکت خارج شود مگر با رضایت تمام شرکا .

خروج شریک از شرکت به 2 صورت می باشد .

1- خروج شریک بدون تجدید ارزیابی:

(الف) واگذاری سرمایه شریک خارج شونده به یک یا چند نفر از شرکا یا شریک جدید (سرمایه بدون تغییر)

(ب) خروج شریک از شرکت با پرداخت سرمایه آن از سوی شرکت (کاهش سرمایه)

(ب)

1- خروج شریک با فرض پرداخت مبلغی معادل سرمایه وی

2- خروج شریک با فرض پرداخت مبلغی کمتر از سرمایه وی

3- خروج شریک با فرض پرداخت مبلغی بیشتر از سرمایه وی

2- خروج شریک با تجدید ارزیابی :

(دقیقا مانند ورود شریک جدید با تجدید ارزیابی است)

الف) قبول سرمایه شریکی که خارج می شود از سوی یک یا چند نفر از شرکا به مبلغ ثبت شده در دفاتر در این حالت سرمایه شرکت تغییر نمی کند و شریکی که می خواهد از شرکت خارج شود سرمایه خود را از شرکایی که سرمایه او را پذیرفته اند دریافت می دارد و اصلاح لازم در دفاتر انجام می گیرد .

مثال :

خانم علوی و نادری شرکای شرکت تضامنی علوی و شرکا هستند که نسبت 3 و 2 و 1 در سود و زیان سهامند آن ها موافقت می کنند که نادری از شرکت خارج شود و سرمایه وی که 10/000/000 ریال است ، به نسبت مساوی از سوی سایر شرکا به مبلغ هر شریک 6/000/000 ریال خریداری می گردد .
مطلوب است: ثبت عملیات فوق

سهم هر شریک از سرمایه نادری $10/000/000 \div 2 = 5/000/000$

سرمایه نادری 10/000/000

سرمایه علوی 5/000/000

سرمایه شاکری 5/000/000

ب) خروج شریک با پرداخت سرمایه ایشان از سوی شرکت (کاهش سرمایه) در صورتی که شرکای باقی مانده حاضر به سهم الشرکه شریک خارج شود، نباشند و با فروش آن به شخص جدید هم موافقت نکنند سرمایه ایشان از طریق شرکت و به صورت دارایی های مختلف مثل وجه نقد یا موجودی های جنسی به ایشان پرداخت می شود .

1- خروج شریک از شرکت با فرض پرداخت مبلغی معادل سرمایه وی :

در این حالت شریک خارج شونده معادل سرمایه خود از دارایی های شرکت دریافت می کند و از شرکت خارج می گردد .

مثال :

خانم اسماعیلی که در شرکت تضامنی علوی و شرکا شریک می باشد و سرمایه وی 5/000/000 ریال می باشد با توافق شرکا از شرکت خارج می شود و بابت سرمایه او 5/000/000 ریال از اثاثه شرکت به وی پرداخت می شود .

مطلوب است : ثبت عملیات فوق

سرمایه اسماعیلی 5/000/000

اثاثه 5/000/000

2- خروج شریک از شرکت با فرض پرداخت مبلغی کمتر از سرمایه وی :

در این صورت هر چند ارزش دارایی و بدهی ها مورد توافق شرکاست ولیکن سرمایه شریک خارج شونده با پرداخت مبلغی کمتر از سرمایه او تسویه می گردد و ما به التفاوت مبلغ پرداختی به شریک و ارزش دفتری سرمایه وی به عنوان پاداش به سایر شرکای باقی مانده در شرکت به نسبت سود و زیان میان آنان منظور می گردد .

مثال :

آقایان الف ، ب ، ج شرکای شرکت تضامنی می باشند. سرمایه هر کدام 5/000/000 ریال می باشد . آقای ب با موافقت شرکا تصمیم به خروج از شرکت می گیرد و مبلغ 4/000/000 ریال از دارایی های شرکت شامل 2/000/000 ریال وجه نقد و 2/000/000 ریال اثاثه دریافت می دارد.

مطلوب است : ثبت عملیات فوق

مبلغ کسری پرداختی $5/000/000 - 4/000/000 = 1/000/000$

سهم شرکای باقی مانده به عنوان پاداش $1/000/000 \div 2 = 500/000$

سرمایه ب 5/000/000

بانک 2/000/000

اثاثه 2/000/000

جاری الف 500/000

جاری ج 500/000

3- خروج شریک از شرکت با فرض پرداخت مبلغی بیشتر از سرمایه وی :

گاهی اوقات شریک خارج شونده ادعا می کند که مبلغ سرمایه وی از ارزش دفتری سرمایه بیشتر می باشد و یا شرکای باقی مانده بنا به دلایلی از جمله تشویق ایشان به خروج از شرکت حاضرند مبلغ بیشتری به او بپردازند تا از شرکت خارج شود .
در این صورت ما به التفاوت مبلغ پرداختی از جاری شرکا کسر می شود و به عنوان پاداش به شریک خروجی منظور می گردد .

مثال :

آقای جوادی که شریک شرکت تضامنی امانی و شرکا می باشد. و سرمایه وی 10/000/000 ریال می باشد تصمیم به خروج از شرکت می گیرد. و مبلغ 5/000/000 ریال وجه نقد و 7/000/000 ریال از موجودی کالا شرکت بابت سرمایه دریافت می نماید. چنان چه وجه اضافه پرداختی به جوادی به نسبت مساوی از طرف (امانی و اکبری) شرکای باقی مانده به طور مساوی تامین گردد .
مطلوب است :ثبت عملیات فوق

دریافتی جوادی $7/000/000 + 5/000/000 = 12/000/000$

اضافه دریافتی جوادی $12/000/000 - 10/000/000 = 2/000/000$

سهم هر یک از شرکا به عنوان پاداش به جوادی $2/000/000 \div 2 = 1/000/000$

سرمایه جوادی 10/000/000

جاری امانی 1/000/000

جاری اکبری 1/000/000

بانک 5/000/000

موجودی کالا 7/000/000

خروج شریک از شرکت با تجدید ارزیابی دارایی ها و بدهی ها :

مثال :

علی وحسن و اکبر شرکای شرکت تضامنی علی و شرکا هستند سرمایه آنها به ترتیب 5/000/000، 3/000/000، 2/000/000 ریال می باشد و به نسبت 5، 3، 2 در سود و زیان شریکند .
با توافق آنها اکبر قصد خروج از شرکت را دارد و قرار بر ارزیابی دارایی ها و بدهی ها شرکت گردید
نتایج ارزیابی به شرح زیر است :

1- زمین شرکت مبلغ 2/000/000 ریال افزایش قیمت داشته است

2- ملزومات 1/000/000 ریال کاهش ارزش داشته است

3- ساختمان شرکت 4/000/000 ریال بیشتر از قیمت دفتری ارزیابی گردیده است

4- حساب های پرداختی (بدهی ها) مبلغ 500/000 ریال بیشتر ارزیابی گردیده

5- هزینه های ارزیابی 1/000/000 ریال می باشد .

مطلوب است :انجام عملیات حسابداری جهت خروج شریک از شرکت .

1)زمین 2/000/000

تجدید ارزیابی 2/000/000

بابت افزایش زمین

2) تجدید ارزیابی 1/000/000

ملزومات 1/000/000

بابت کاهش ملزومات

3) ساختمان 4/000/000

تجدید ارزیابی 4/000/000

افزایش ساختمان

4) تجدید ارزیابی 500/000

حساب های پرداختی 500/000

افزایش بدهی

5) تجدید ارزیابی 1/000/000

بانک 1/000/000

پرداخت هزینه ها

6) تجدید ارزیابی 3/500/000

سرمایه علی 1/750/000

سرمایه حسن 1/050/000

سرمایه اکبر 700/000

بستن تجدید ارزیابی با مانده بستانکار

7) سرمایه اکبر 2/700/000

بانک 2/700/000

سرمایه اکبر

2/000/000	
700/000	
2/700/000	700/000
مانده	

تجدید ارزیابی

2/000/000	1/000/000
4/000/000	500/000
	1/000/000
6/000/000	2/500/000
3/500/000	3/500/000
مانده	

3/500/000x

$$2/10=700/000$$

$$3/10=1/050/000$$

$$5/10=1/750/00$$

